

แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

ประเด็นที่ 3 สุขภาพกลุ่มวัย และยกระดับบริการผู้สูงอายุ

หัวข้อ ประเด็นติดตาม เด็กอายุ 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน

จังหวัดปราจีนบุรี รอบที่ 1/2566

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก: ศูนย์อนามัยที่ 6

2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

ในช่วงปี 2562 - 2565 เขตสุขภาพที่ 6 มีผลการดำเนินงานในประเด็น เด็ก 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ 57) และมีแนวโน้มลดลง จากปี 2562 ร้อยละ 63.27 เป็น ร้อยละ 50.85 ในปี 2565 ประกอบกับกรมอนามัยมีการปรับเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตของเด็กอายุ 6 - 19 ปี ชุดใหม่ ในปี 2564 จะพบว่า การปรับกราฟมีผลต่อข้อมูลทำให้ สูงดีสมส่วน ผอม มีจำนวนน้อยลง แต่เตี้ย เริ่มอ้วน และอ้วน เพิ่มขึ้นปีงบประมาณ 2566 เขตสุขภาพที่ 6 มีเด็กอายุ 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 57.42 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย ร้อยละ 57) ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิง ผ่านค่าเป้าหมาย เด็กชาย 149.8 ซม. (เป้าหมาย 148 ซม.) และเด็กหญิง 150.1 ซม. (เป้าหมาย 149 ซม.) มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 14.53 สูงกว่าค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 10) มีภาวะผอม ร้อยละ 4.62 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 5) ภาวะเตี้ย ร้อยละ 8.04 ผ่านค่าเป้าหมาย (เป้าหมาย น้อยกว่าร้อยละ 10)

ผลงานปีงบประมาณ 2566 จังหวัดปราจีนบุรี มีเด็กอายุ 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 58.67 ผ่านค่าเป้าหมาย สูงกว่าค่าของเขตและสูงกว่าค่าของประเทศ และมีแนวโน้มสูงดีสมส่วนเพิ่มขึ้นจากปี 2565 สูงดีสมส่วนสูงสุดที่อำเภอศรีมโหสถ ร้อยละ 66.55 โดยมีอำเภอประจันตนคร ร้อยละ 63.14 อำเภอศรีมหาโพธิ ร้อยละ 62.32 อำเภอนาดี ร้อยละ 59.88 อำเภอบ้านสร้าง ร้อยละ 56.68 ผ่านค่าเป้าหมาย อำเภอเมือง ร้อยละ 51.98 อำเภอกบินทร์บุรี สูงดีสมส่วนต่ำสุด ร้อยละ 51.36

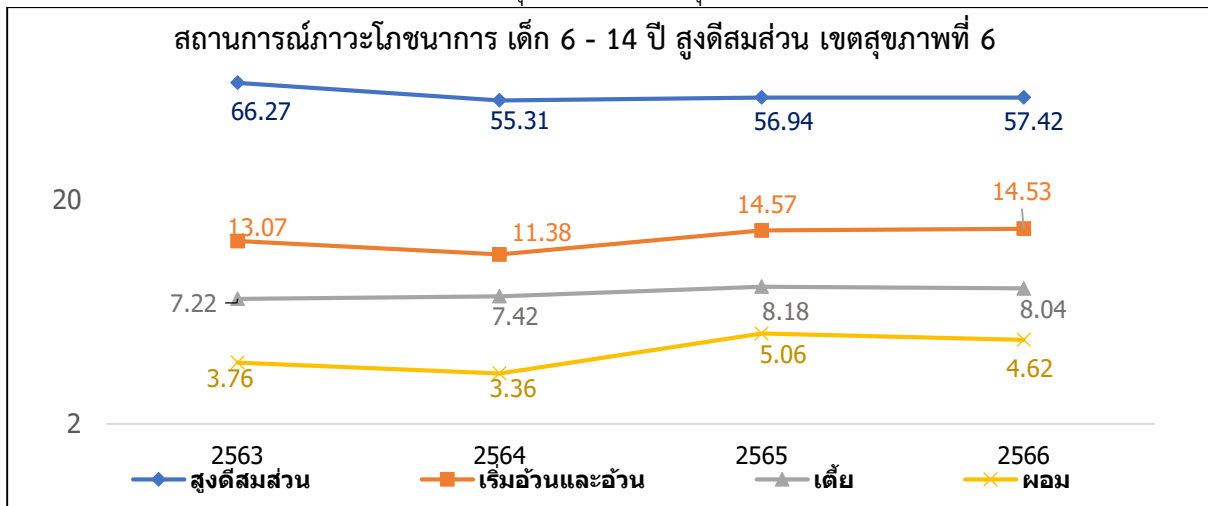
ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิง ผ่านค่าเป้าหมาย ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย 151.3 ซม. สูงสุดที่อำเภอเมืองศรีมโหสถ ร้อยละ 154.1 ซม. และส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง 152.2 ซม. สูงสุดที่อำเภอศรีมโหสถ 153.2 ซม.

เด็กอายุ 6 - 14 ปี มีภาวะผอม ร้อยละ 4.89 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะผอมสูงกว่าค่าของเขตและเท่ากับค่าของประเทศ และแนวโน้มมีภาวะผอมเพิ่มมากขึ้น พบภาวะผอมน้อยที่สุดที่อำเภอศรีมโหสถ ร้อยละ 1.62 โดยอำเภอบ้านสร้าง และอำเภอกบินทร์บุรีไม่ผ่านค่าเป้าหมาย ร้อยละ 6.22 และ 6.06 ตามลำดับ

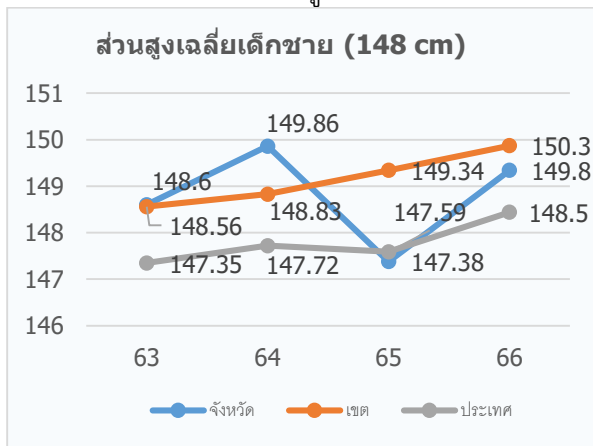
ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 15.37 ไม่ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนสูงกว่าค่าของเขตและสูงกว่าค่าของประเทศ มีแนวโน้มเด็กอ้วนเพิ่มมากขึ้น มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนมากที่สุด ที่อำเภอเมืองปราจีนบุรี ร้อยละ 18.46 ต่ำสุดที่อำเภอประจันตนคร ร้อยละ 12.02 โดยไม่มีอำเภอใดผ่านค่าเป้าหมาย

ภาวะเตี้ย ร้อยละ 5.68 ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเตี้ย ต่ำกว่าค่าของเขตแต่ต่ำกว่าค่าของประเทศ อำเภอศรีมโหสถ อำเภอศรีมหาโพธิ อำเภอบ้านสร้าง อำเภอประจันตนคร ผ่านค่าเป้าหมาย มีภาวะเตี้ยสูงสุดอยู่ที่อำเภอกบินทร์บุรี ร้อยละ 9.69

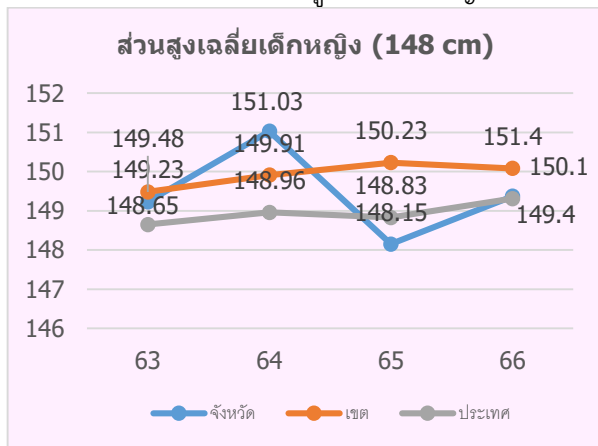
กราฟที่ 1 สถานการณ์ภาวะโภชนาการเด็กอายุ 6 - 14 ปี เขตสุขภาพที่ 6

กราฟที่ 2 สถานการณ์ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชาย

กราฟที่ 3 สถานการณ์ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิง

ข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2566 (ข้อมูล HDC ณ วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2566)

	ตัวชี้วัด	เกณฑ์เป้าหมาย	รายการข้อมูล	เมือง	กบินทร์บุรี	นาดี	บ้านสร้าง	ประจันตคาม	ศรีมหาโพธิ	ศรีมโหสถ	ภาพรวมจังหวัด
1	ร้อยละเด็ก 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน	> ร้อยละ 57	เป้าหมาย	3,228	4,426	2,891	965	1,381	6,240	2,963	22,094
			ผลงาน	1,678	2,237	1,731	547	872	3,889	1,972	12,962
			อัตราส่วน	51.98	51.36	59.88	56.68	63.14	62.32	66.55	58.67
2	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (ชาย)	148 ซม.	วัดส่วนสูง	284	211	168	49	85	368	148	1,313
			ผลรวมสูง	43,028	31,387	25,248	7,543	12,766	55,933	22,808	198,713
			สูงเฉลี่ย	151.51	148.75	150.29	153.94	150.19	151.99	154.11	151.34
3	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (หญิง) *	149 ซม.	วัดส่วนสูง	214	181	167	56	80	393	153	1,244
			ผลรวมสูง	32,403	27,274	25,302	8,612	12,219	60,074	23,437	189,321
			สูงเฉลี่ย	151.42	150.69	151.51	153.79	152.74	152.86	153.18	152.19
4	ร้อยละของเด็ก 6 - 14 ปี มีภาวะพอม	< ร้อยละ 5	เป้าหมาย	3,228	4,426	2,891	965	1,381	6,240	2,963	22,094
			พอม	170	268	123	60	81	331	48	1,081
			ร้อยละ	5.27	6.06	4.25	6.22	5.87	5.3	1.62	4.89
5	ร้อยละของเด็ก 6 - 14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	3,228	4,426	2,891	965	1,381	6,240	2,963	22,094
			อ้วน	596	688	408	154	166	856	513	3,381
			ร้อยละ	18.46	15.54	14.11	15.96	12.02	13.72	17.31	15.3
6	ร้อยละของเด็ก 6 - 14 ปี มีภาวะเตี้ย	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	3,228	4,426	2,891	965	1,381	6,240	2,963	22,094
			ภาวะเตี้ย	238	429	180	40	60	226	83	1,256
			ร้อยละ	7.37	9.69	6.23	4.15	4.34	3.62	2.8	5.68

ปัญหา/ สาเหตุ	แผน/ กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
<p>จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า เด็ก 6 - 14 ปี สูงดีสมส่วน มีภาวะเตี้ย เริ่มอ้วนและอ้วนไม่ผ่าน ค่าเป้าหมาย</p>	<p>- ขับเคลื่อนการดำเนินการโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพ (HPS Plus HL) และ การแก้ปัญหาสุขภาพเด็กวัยเรียน</p> <p>- สื่อสารการเปลี่ยนกราฟ การเจริญเติบโต เด็กอายุ 6 - 19 ปี (ฉบับ 2564)</p> <p>- สื่อสารความรู้ด้านสุขภาพ ด้านโภชนาการ ชุดความรู้ NuPHETS</p> <p>- สื่อสารรูปแบบการออกกำลังกาย ที่สามารถติดตามผลได้อย่างชัดเจน ผ่านโครงการก้าวทำใจ ใน setting สถานศึกษา การออกกำลังกาย แบบ ChoPA & ChiPA</p>	<p>- ประชุมขับเคลื่อนการดำเนินงานแก้ไขปัญหา สุขภาพเด็กวัยเรียน 28 พฤศจิกายน 2565</p> <p>- สื่อสารชุดความรู้ NuPHETS, ChoPA & ChiPA ก้าวทำใจ ผ่านช่องทาง line, Open Chat และ สื่อสารความรู้ด้านสุขภาพ เนื่องในวันเด็ก แห่งชาติ ในวันที่ 13 มกราคม 2566</p> <p>- สื่อสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนดำเนินการโรงเรียน รอบรู้ด้านสุขภาพ โดยการประเมินผ่าน ระบบออนไลน์ ผ่านช่องทาง line, Open Chat</p> <p>- กำกับ ติดตาม และคืนข้อมูลการดำเนินงาน โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ (HPS Plus HL) และมีแผนจัดประชุมการดำเนินงานโรงเรียนรอบรู้ ด้านสุขภาพ เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนสมัครเข้าร่วม ประเมินตนเองผ่านระบบออนไลน์ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2566</p> <p>- สื่อสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนดำเนินการโรงเรียน ส่งเสริมสุขภาพระดับมาตรฐานสากล (GSHPs) โดยกรมอนามัยจัดประชุมชี้แจงเกณฑ์ฯ ผ่านช่องทางออนไลน์</p> <p>- จังหวัดปราจีนบุรี ส่งเสริมให้โรงเรียนดำเนินการ โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรต่อเนื่อง โดย ปีงบประมาณ 2566 มีโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ระดับเพชรสมัยที่ 2 จำนวน 1 แห่ง ได้แก่ โรงเรียน บ้านหนองศรีวิชัย</p> <p>- จังหวัดปราจีนบุรี จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานด้านส่งเสริม สุขภาพด้านสิ่งแวดล้อม และโภชนาการในวันที่ 21 ธันวาคม 2565</p>

3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

- โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรสมัยที่ 2 จำนวน 1 แห่ง โรงเรียนบ้านหนองศรีวิชัย

4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

4.1 สำหรับพื้นที่

- 1) จังหวัดประสานสถานบริการสาธารณสุขในพื้นที่ขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพ งานอนามัยโรงเรียน ขอให้เพิ่มเติมประเด็นความถูกต้องของเครื่องมือ และวิธีการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง การบันทึกเข้าระบบสำหรับสถานบริการ และการเปลี่ยนเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโตเกณฑ์ใหม่
- 2) เยี่ยมเสริมพลังและติดตามการจัดอาหารกลางวันโรงเรียน ให้ได้ตามมาตรฐานอาหารกลางวัน และใช้โปรแกรม Thai School Lunch เพื่อสามารถตรวจสอบสารอาหารและคุณค่าอาหารในมื้อกลางวันของโรงเรียนได้
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมก้าวหัวใจ หรือ ChoPA & ChiPA หรือกิจกรรมออกกำลังกายอื่นๆ เพื่อให้นักเรียนได้ออกกำลังกาย/ กิจกรรมทางกายเพียงพอ

ผู้รายงาน: นางวริสา คุณากรธำรง

ตำแหน่ง: นักโภชนาการชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 15 กุมภาพันธ์ 2566

โทร.: 0815912298

E mail: wuunja@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน: นางศิริพร จริยาจิรวัดนา

ตำแหน่ง: นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ

วัน/เดือน/ปี: 15 กุมภาพันธ์ 2566

โทร.: 0874088711

E-mail: ptana07@gmail.com